

mgr prawa
Mariusz Pruszyński

tj. Beneficjentami przedmiotowych projektów lub odbiorcami (uczestnikami) wsparcia.

Konkursy dot. tzw. „Aktywnej integracji” ogłaszane są i realizowane na podstawie Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecz-

projektów służących aktywizacji zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym bezrobotnych lub biernych zawodowo), które były charakterystyczne dla Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz są charakterystyczne np. dla Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Osoby z niepełnosprawnościami w projektach UE - Aktywna integracja

Nowa perspektywa unijna 2014-2020 jest już właściwie na półmetku. W całej Polsce rozstrzygnięto już kilkaset konkursów, które były bezpośrednio lub pośrednio skierowane do osób z niepełnosprawnościami oraz ich otoczenia. W przyszłości w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych w każdym województwie będą jeszcze ogłaszane konkursy, które bezpośrednio są skierowane do osób z niepełnosprawnościami.

Mowa o konkursach w ramach tzw. „Aktywnej integracji”. Osoby z niepełnosprawnościami mogą być zarówno Wnioskodawcami (np. działając w ramach stowarzyszeń)

nego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.

Wytyczne mają na celu zapewnienie niezbędnego poziomu koordynacji działań w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych w celu tematycznym 9 „Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją”.

Dlaczego Aktywna Integracja?

Konkursy ogłaszane przez Instytucje Zarządzające Regionalnymi Programami Operacyjnymi we wszystkich województwach w Polsce w ramach celu tematycznego 9 różnią się od standardowych

Podstawową różnicą jest możliwość objęcia części uczestników projektu wyłącznie tzw. ścieżką społeczną. W skrócie chodzi o to, iż uczestnik otrzymuje w ramach projektu wsparcie np. w postaci edukacyjnej, zdrowotnej, społecznej - ale wsparcie to nie ma charakteru zawodowego (np. doradztwo zawodowe, szkolenie zawodowe, staż zawodowy).

W takim wypadku taki uczestnik nie jest wykazywany we wskaźniku tzw. efektywności zatrudnieniowej. Wskaźnik ten określany jest we wniosku o dofinansowanie i wynika z wyżej cytowanych Wytycznych oraz regulaminu konkursu. Co naturalne to właśnie ww. wskaźnik często działa odstrasżająco zarówno na Wnioskodawców jak i na uczestników projektu.

Wskaźnik ten obliuguje bowiem Wnioskodawcę, do osiągnięcia w określonym czasie zaplanowanego we wniosku o dofinansowanie minimalnego poziomu zatrudnienia uczestników projektu (wraz ze spełnieniem określonych wymogów tj. umowa o pracę – na okres minimum 3 miesięcy - w tym minimum ½ etatu lub umowa cywilnoprawna - zawarta na minimum trzy miesiące, wartość umowy jest równa lub wyższa od trzykrotności wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę).

fot. A. Worowska

W przypadku objęcia uczestnika wyłącznie ścieżką społeczną - Wnioskodawca ma w stosunku do Instytucji będącej stroną umowy wyłącznie obowiązek sprawozdawczy (oprócz innych wskaźników kluczowych lub specyficznych), który odnosi się do tzw. wskaźnika efektywności społecznej. Jego pomiar następuje zgodnie z zapisami wniosku o dofinansowanie i pokazuje zmiany jakie zaszły w odniesieniu do danego uczestnika projektu (mierząc stan na początku udziału w projekcie, a także do 3 miesięcy licząc od dnia zakończenia udziału w projekcie) w zakresie tj. np.: podjęcie przez uczestnika wolontariatu, poprawa stanu zdrowia, doświadczenie widocznej poprawy w funkcjonowaniu (w przypadku osób z niepełnościami), zwiększenie pewności siebie itd.

Ww. zmiany mają więc tzw. charakter miękkiej, a ich pomiar może być dokonywany np. na podstawie opinii

lekarza, psychologa, coacha, zaświadczenia z organizacji pozarządowej potwierdzającej podjęcie wolontariatu przez uczestnika projektu.

Niestety w ramach obecnej perspektywy finansowej 2014-2020 zabroniona jest realizacja projektów, które obejmowałyby wyłącznie pomiar wśród uczestników projektów tzw. efektywności społecznej. Mówiąc w skrócie, aby projekt był przyjęty do dofinansowania, musi zakładać pomiar w ramach projektu zarówno wskaźnika efektywności społecznej jak także efektywności zatrudnieniowej.

Nic nie stoi jednak na przeszkodzie, aby w projekcie w którym grupą docelową zamierzamy objąć 100 uczestników – 50 było objętych wyłącznie tzw. ścieżką społeczną (choć należy pamiętać, że każdorazowo projekt podlega ocenie przez Komisję oceny projektów w zakresie jego efektywności, zasadności i racjonalności).

Aktywna Integracja – dla uczestników

Uczestnik projektu w ramach projektów realizowanych w PI9 może skorzystać z niezwykle szerokiego wachlarza wsparcia tj.m.in.:

- a) Działania z zakresu poradnictwa specjalistycznego (np. psycholog, psychoterapeuta), poradnictwo prawne, obywatelskie;
- b) Rozwój pracy socjalnej;
- c) Staże zawodowe i praktyki zawodowe;
- d) Szkolenia zawodowe;
- e) Poradnictwo zawodowe;
- f) Realizacja zajęć szkolnych uzupełniających na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym;
- g) Udział w terapii psychologicznej, rodzinnej, psychospołecznej;
- h) Usługi na rzecz wsparcia zatrudnienia i rehabilitacji zawodowej i społecznej osób z niepełnosprawnościami w ramach ZAZ i WTZ;
- i) Usługi o charakterze środowiskowym skierowane do dzieci i młodzieży (jako wsparcie towarzyszące).

To z jakiej formy wsparcia w ramach projektu skorzysta dany uczestnik zależy od jego potrzeb, barier i oczekiwań. Wsparcie to określane jest na początku udziału w projekcie (etap rekrutacji lub bezpośrednio po) – w formie Indywidualnej Ścieżki Reintegracji. We wsparciu może brać udział także otoczenie osób z niepełnosprawnościami.

Udział w ramach projektów jest zwykle w całości bezpłatny.

Osoby z niepełnosprawnościami w ramach projektów „Aktywnej integracji” mogą więc uzyskać nowe kwalifi-

kacje zawodowe lub nabyć kompetencje zawodowe, społeczne. Zakres form wsparcia jest niezwykle szeroki - choć zależy też od zapisów konkretnych projektów.

Dodatkowo w przypadku pojawienia się w projekcie osób z niepełnosprawnościami Wnioskodawca ma obowiązek tak dostosować wsparcie, aby zniwelować bariery dotyczące osoby z niepełnosprawnościami. Mówiąc prościej – projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej muszą być dostępne dla osób z niepełnosprawnościami. Realizacji tego celu służy m.in. mechanizm racjonalnych usprawnień (możliwy do uruchomienia w każdym projekcie - ok.12 tys. na osobę z niepeł-

nosprawnością), który może być wykorzystany np. na likwidację barier architektonicznych, specjalną dietę dla uczestnika projektu, dostosowane materiały szkoleniowe, sprzęt elektroniczny dostosowany do danego rodzaju niepełnosprawności (np. powiększalniki, czytniki tekstu itd.).

Warto zaznaczyć również fakt, że udział w projekcie oprócz możliwości nabycia kompetencji i/lub uzyskania kwalifikacji zawodowych (w tym doświadczenia zawodowego) wiąże się dla uczestnika projektu z określonymi „gratyfikacjami” finansowymi. Chodzi o stypendium szkoleniowe (związane z uczestnictwem w szkoleniach zawodowych), stypendium stażowe

(związane z uczestnictwem w stażu zawodowym). Dodatkowo uczestnik projektu może otrzymać m.in. zwrot kosztów dojazdu, zwrot/refundację kosztów opieki nad dzieckiem lub osobą zależną.

Gdzie szukać projektów?

Z poziomu uczestnika projektu najłatwiej odnaleźć wsparcie kontaktując się z Punktami Informacji o Funduszach Europejskich (PIFE) - telefony i informacje w tym zakresie dostępne są na stronie: www.funduszeuropejskie.gov.pl. Także tam możemy odnaleźć adekwatne do miejsca zamie-

szkania konkursy oraz listy rankingowe Wnioskodawców realizujących przedmiotowe projekty.

Dla osób/podmiotów, które zamierzają występować w ramach opisywanych konkursów w roli Wnioskodawców polecam zapoznać się już teraz ze Szczegółowym Opisem Osi Priorytetowych oraz harmonogramem konkursów na rok 2017.

Szczegółowe informacje w tym zakresie można znaleźć na stronach internetowych Instytucji Zarządzających w całej Polsce (zwykle są to Urzędy Marszałkowskie).

